

Kalendár výročí osobností okresu Galanta

Január 2014

Pred 140. rokmi (8.1.1874) umrel v Šuranoch kňaz a prekladateľ **Anton Kardhordó**. Filozofiu študoval v Trnave, teológiu vo Viedni. Po vysvätení za kňaza pôsobil ako kaplán v **Seredi**, od roku 1825 v **Šintave**, od roku 1827 v Šuranoch. Z nemeckého jazyka preložil do bernolákovčiny učebnicu náboženstva. Založil aj nadáciu pre chudobných žiakov.

Pred 90. rokmi (15.1.1924) sa narodil v **Seredi** divadelný režisér, kritik a historik **PhDr. Alexander Noskovič**. Absolvent Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. V rokoch 1947-1951 pôsobil ako asistent réžie a divadelný režisér, do roku 1964 pracovník divadelného oddelenia Ústavu slovenskej literatúry SAV v Bratislave. Externe prednášal dramaturgiu na VŠMU v Bratislave, zaoberal sa aj scénografiou. V 50-tych rokoch redigoval Slovenské divadlo a písal divadelné kritiky.

Pred 125. rokmi (17.1.1889) sa narodil v Hódmezővásárhelyi (Maďarsko) včelársky odborník, redaktor **Bálint Balogh**. Študoval v Szegede (Maďarsko). Od roku 1904 pôsobil ako bankový úradník v **Galante**. V roku 1912 skonštruoval jeden z prvých nadstavkových úľov (Baloghov úľ). Bol redaktorom odborných časopisov Méh (Včela), Méhészújság (Včelárske noviny) a spolupracovníkom Mátyusföldi Lapok (Listy Matúšovej zeme). Vydal odborné publikácie s včelárskou tematikou.

Pred 95. rokmi (17.1.1919) sa narodil v Paríži vojak francúzskej armády, účastník SNP **Albert Acheray**. Z nemeckého zajateckého tábora ušiel do Maďarska, potom na Slovensko. V roku 1944 spolu s poručíkom Michelom Bourel de la Ronciérom ilegálne prevádzal cez maďarsko-slovenské hranice po trase **Galanta-Sered'** skupinky francúzskych dobrovoľníkov, ktorí sa rozhodli zapojiť do SNP. Zúčastnil všetkých bojov francúzskej partizánskej jednotky. Svoje vojnové zážitky vydal aj knižne. Pamätnú tabuľu francúzskych partizánov môžete vidieť na Železničnej stanici v **Galante**.

Pred 35. rokmi (18.1.1979) umrel v Pécsi pedagóg a spisovateľ **Vojtech Boross**. Absolvoval učiteľský ústav v Sárospataku. V rokoch 1921-1946 pôsobil ako učiteľ v **Dolných Salibách**, potom v rámci výmeny obyvateľstva vystaňovaný do Maďarska. Na Slovensku publikoval v pedagogickom časopise Magyar Tanító, v rokoch 1933-1944 bol aj jeho zodpovedným redaktorom. Tajomník Spevokolu maďarských učiteľov na Slovensku. Člen vedenia Organizácie maďarských učiteľov na Slovensku, autor jej dejín.

Pred 130. rokmi (19.1.1884) sa narodil v **Galante PhDr. Artur Feldmann**, rabín. Od roku 1904 študoval na rabínskej škole v Budapešti. Od roku 1912 pôsobil ako hlavný rabín v Pančeve (Srbsko) o rok neskôr ako profesor náboženstva židovskej náboženskej obce v Budapešti. Na pozvanie židovskej náboženskej obce v Pittsburgu sa vystaňoval do USA.

Pred 110. rokmi (22.1.1904) sa narodil v Petit-Quevilly (Francúzsko) vojak francúzskej armády, účastník SNP **André Ringenbach**. Maďarsko-slovenské hranice prekročil po trase **Galanta – Sered'** dňa 5.8.1944. V SNP bojoval vo francúzskej jednotke veliteľa Peyrasa. Ochorel na dyzentériu, padol do zajatia a bol internovaný v Rakúsku a Prusku. Po oslobodení zajateckého tábora sa vrátil do Francúzska. Svoje vojnové osudy podrobne opísal v knihe.